

Ons Cultuurhart ligt in de schaduw van de toren.

Als centrumstad is het onze ambitie om op vlak van cultuur een actieve rol op te nemen. De komende jaren krijgt ons Cultuurhart dan ook een stevige upgrade. Dat bestaat nu uit Cultuurcentrum Mechelen (CCM), Academie Mechelen,

Stedelijk Conservatorium Mechelen, Het Kunstuur, KUUB, Kunsthall en DE MAAN. Niet toevallig bevinden al deze gebouwen zich pal in ons historisch stadscentrum.

1. De Garage
2. Het Kunstuur, DE MAAN
3. KUUB
4. Academie Mechelen
- 5+6. Cultuurcentrum Mechelen (CCM)
6. Minderbroederskerk
7. Conservatorium Mechelen
8. Theatrium
9. Kunstencentrum nona
10. Heilige Geestkapel

- A. Voorplein aan de Minderbroedersgang
- B. Cultuurplein
- C. Tuin van Deeltijds Kunstonderwijs
- D. Lindepoortplein

We willen het Cultuurhart verder **uitbreiden, vernieuwen en verbeteren tegen 2030**. Denk maar aan het samenbrengen van de culturele spelers, een betere werking van het CCM, een uitbreiding van het deeltijds kunstonderwijs (academie en conservatorium) en het uitbouwen van een congrescentrum.

Daarom maken we een **masterplan** van nona tot TSM. Deze zone wordt begrensd door de Begijnenstraat en de Minderbroedersgang. Het masterplan zorgt voor een kader voor de vele onderdelen en fases van het

bouwproces. We beschrijven onderwerpen zoals visie, bebouwing, mobiliteit en duurzaamheid in woord en beeld.

Het wordt een uitdagend **renovatieproject**. Stap voor stap vernieuwen we de gebouwen en pleinen. We gaan zorgvuldig om met thema's zoals toegankelijkheid, mobiliteit, erfgoed en duurzaamheid en geven vorm aan aangename verblijfplekken. Door in te zetten op **vernieuwing** ontstaat er ruimte voor extra cultuurbeleving en leermogelijkheden voor een breed publiek.

Het Conservatorium

Een expo in de Academie

©Regionale Beeldbank Mechelen, 1790 • Zicht op het Minderbroedersklooster, zijde Melaan. Niet veel later werden de minderbroeders verdreven.

HET CCM, DE ACADEMIE EN KLOOSTERKERK

Ons Cultuurhart kent een **rijke geschiedenis**. In 1231 vestigden de **Mechelse minderbroeders** hier hun **klooster**.

Tijdens de Franse overheersing werd het klooster een **militaire kazerne**. Die werd in de jaren 1950 bijna volledig afgebroken voor de bouw van het **CCM** en de **Academie voor Beeldende Kunsten**, ontworpen door de modernistische, Mechelse architect Jan Lauwers.

De kloosterkerk van de minderbroeders bleef bewaard. Die is sober, maar omvat indrukwekkende ruimtes. Sinds 1958 maakt ze deel uit van het CCM en omvat ze twee zalen voor evenementen. De Minderbroederskerk is ondertussen, net als de Heilige Geestkapel, beschermd als **monument**.

In de Melaan volgde in 1961 - 1968 de bouw van een vleugel voor het **Conservatorium**, volgens de plannen van de eveneens Mechelse architecten Maurice De Heyder en Jan Van Meerbeeck.

©Regionale Beeldbank Mechelen, 1794 - 1815 • Zicht op de site als kazerne.

©Regionale Beeldbank Mechelen, 1853. Tekening van de overblijfsels van het Minderbroedersklooster. Het klooster werd als kazerne en hooimagazijn gebruikt.

©Regionale Beeldbank Mechelen, 1790 • Kloosterkerk van de minderbroeders.

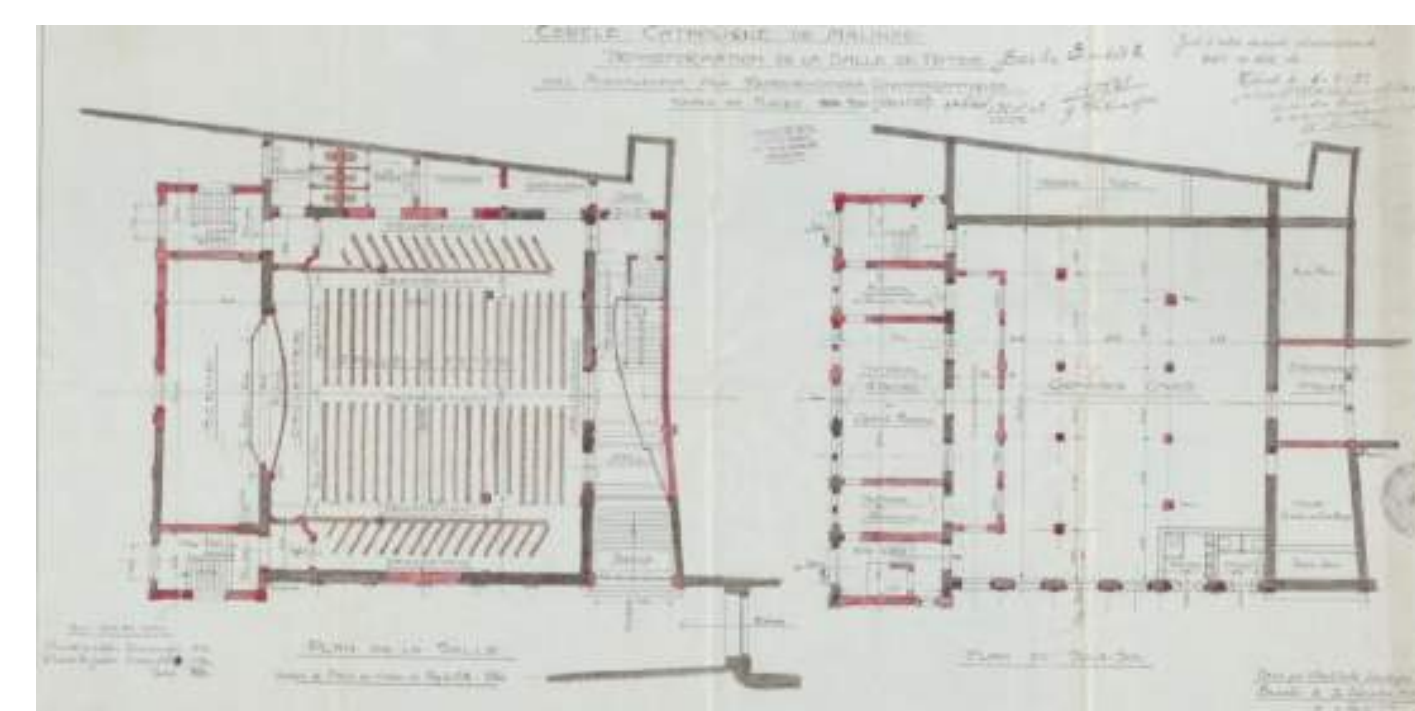
THEATRIUM

De voormalige zaal **Volksbelang**, nu het **Theatrium**, werd in 1920 als **bioscoop** gebouwd door de Katholieke beweging. Het was een statig gebouw met prachtige gevels. Helaas vernielde een **brand** de zaal. In 1950 werd ze opnieuw opgebouwd als **theaterzaal**. Heel wat Mechelaars hebben er de voorbije decennia kunnen luisteren naar grote namen zoals U2 en Clouseau. Ook stand-up comedians vonden het podium.

Het huidige Cultuurhart werd dus gerealiseerd in **fases**. Dit creëerde verschillende niveauverschillen, gangen en pleinen, die op een **complexe manier verbonden** zijn met elkaar.

©Stadsarchief Mechelen • Plannen van Het Volksbelang, nu gekend als het TheAtrium. Hier zie je de aanpassingen die nodig waren om ook filmvoorstellingen te tonen.

©Stadsarchief Mechelen • Bouwplannen van Het Volksbelang, nu gekend als het TheAtrium

© Bob McMaster • Danszalen voor het Conservatorium.

CULTUURKNOOP

Eerst aan de beurt: het huidige CCM. De Blauwe Zaal, het huidige auditorium van het CCM, maakt plaats voor een **ruime inkomhal** op de gelijkvloerse verdieping voor het **CCM, Academie én Conservatorium**. Je zal hier ook van een tijdelijke expo, lezing of muziekvoorstelling kunnen genieten. We hergebruiken materialen en gebruiken nieuwe technieken om te verwarmen, verluchten en verlichten.

Een verdieping hoger komt het **nieuwe, blauwe en theaterrode auditorium**, voorzien van alle comfort. Ook hier proberen we materialen opnieuw in te zetten. De nieuwste technieken zorgen voor een **duurzaam energieverbruik**. De leerlingen van het Conservatorium moeten nog enkele trappen stijgen om de **nieuwe danszalen** op de tweede verdieping te bereiken.

© Bob McMaster • Om alle bezoekers van het Cultuurhart te omarmen, hebben we een uitnodigende en ruime inkomhal nodig.

© Bob McMaster • Het nieuwe auditorium, voorzien van alle comfort.

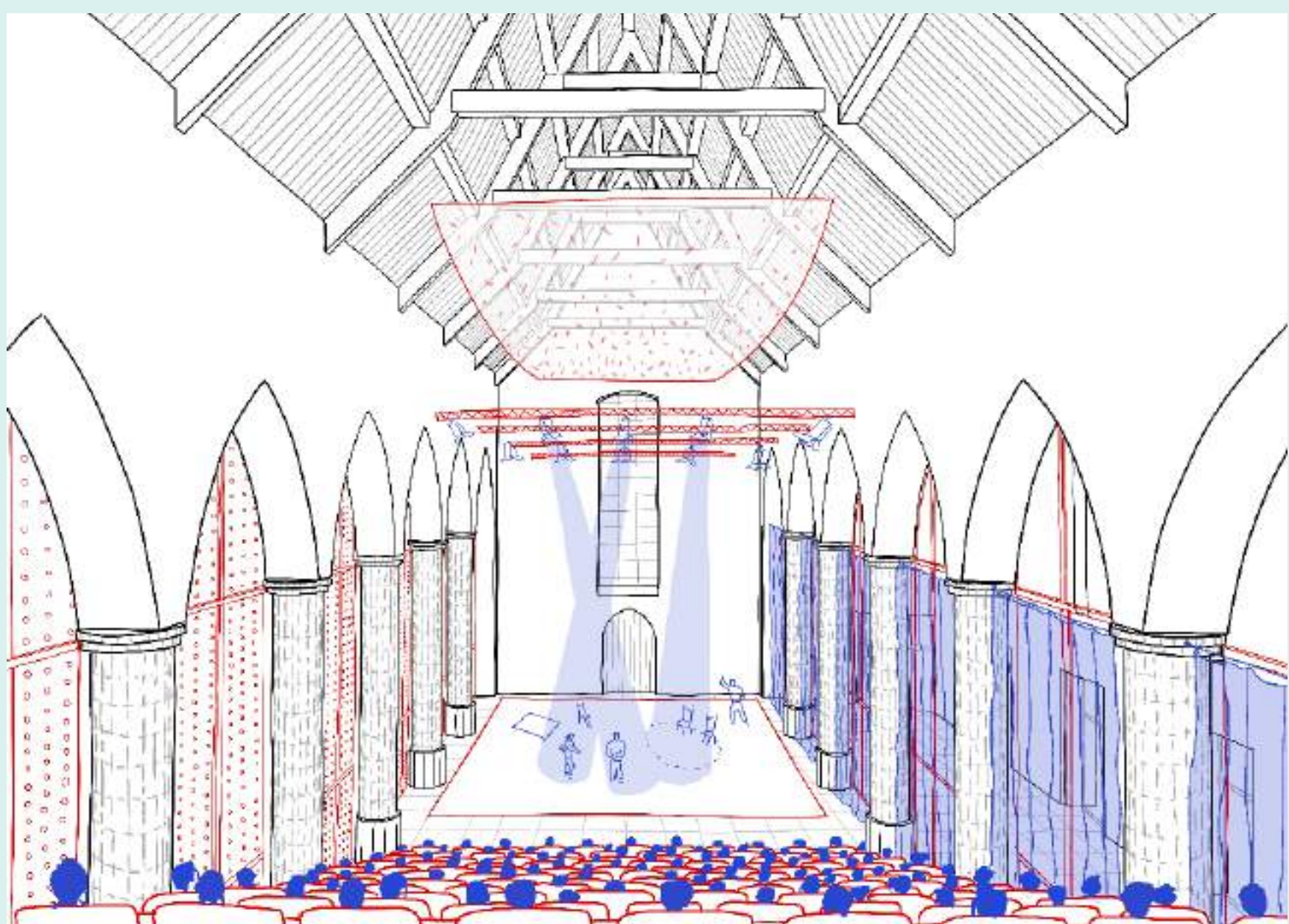
© Bob McMaster • We trekken de gevels open waardoor het Cultuurplein een uitnodigende indruk krijgt.

THEATERKERK

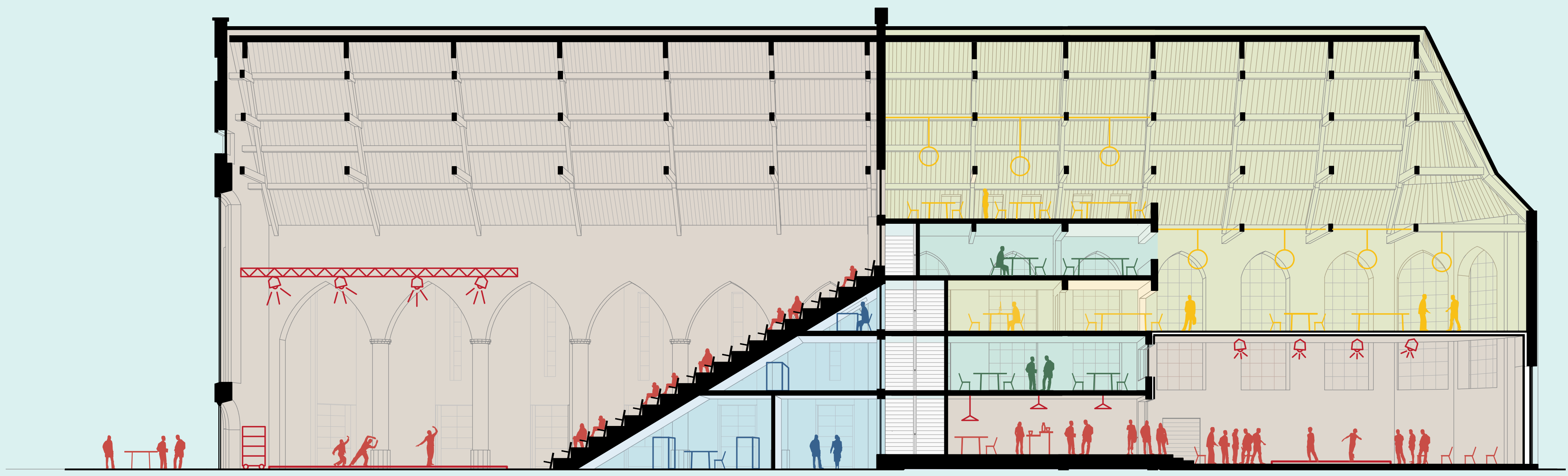
In dit deelproject zijn de **Minderbroederskerk en de aanpalende ruimtes van het CCM** aan de beurt. We vernieuwen het dak en **herstellen de kerk in haar glorie**. In de twee zalen zal je van theater kunnen genieten. Binnen verbeteren we de geluidservaring in de bestaande ruimtes.

Ook het **Cultuurplein** krijgt een nieuwe en uitnodigende uitstraling.

Er komen **extra fietsenstallingen** en heel wat **groen** bij. **Logistiek** zal een afgebakende en zichtbare plek krijgen op het plein. Tot slot werken we aan een **betere verbinding van de binnen- en buitenruimtes**. Zo kunnen leveringen vlotter en efficiënter gebeuren, en vinden bezoekers makkelijker hun weg. We bekijken met theater arsenaal of zij er hun thuisbasis kunnen maken.

©PLUSOFFICE stedenbouw en architectuur
De grote zaal van de Minderbroederskerk wordt een prachtige locatie om van theater te genieten.

©PLUSOFFICE stedenbouw en architectuur
Mogelijke invulling van de Minderbroederskerk.

MEER RUIMTE VOOR KUNSTONDERWIJS

De toenemende populariteit van de Academie en het Conservatorium vraagt om een uitbreiding. We dienden voor deze fase een **ontwerpvoorstel** in binnen de tweede oproep van het scholenbouw-programma ‘Scholen van Vlaanderen’ van Agion. In juli 2023 kregen we het goede nieuws dat het project werd **geselecteerd**. Het ontwerp zullen we nog uitwerken. Hierbij mag de tuin van het Conservatorium en Academie niet ontbreken. Zou het niet heerlijk zijn om er les te geven? Of in het groen te genieten van beiaardconcerten?

KUNSTHAL ONDER DEN TOREN

We wensen de culturele spelers op de site een blijvende plek te bieden, zoals KUUB, DE MAAN, Het Kunstuur en Kunsthal in De Garage.

THEATRIUM

We zien een kans om de prachtige zaal **TheAtrium** mee te nemen in het Cultuurhart. We bekijken met de eigenaars en uitvoerders wat mogelijk is en dromen van een combinatie van een **congres en multifunctionele zaal voor 750 tot 1000 personen**.

MEER PLEK VOOR NONA

We bekijken hoe we **Kunstencentrum nona** kunnen opnemen in ons masterplan. Na de recente realisatie van hun tweede zaal, wenst nona ook hun eerste zaal te renoveren. De renovatie biedt een **extra aanbod voor podiumkunsten** in het Cultuurhart.

PUBLIEKE RUIMTE VOOR MENS EN CULTUUR

De ontwikkeling van de buitenruimtes moet voor **betere verbindingen** zorgen tussen de gebouwen en partners van het Cultuurhart. Dit zal voor **betere samenwerkingen** zorgen, en bezoekers zullen **makkelijker de weg vinden**.

In deze fase is het dus volop de beurt aan het **Cultuurplein**, de **Muziektuin** en het **Theaterplein**. We leggen de buitenruimtes in dezelfde stijl aan als de rest van het Cultuurhart. En we nemen de **Minderbroedersgang** en een stukje van de **Begijnenstraat** ineens mee.

©PLUSOFFICE stedenbouw en architectuur
Een indruk van het toekomstig Cultuurhart met het Cultuurplein als centrale ingang.

Het Cultuurhart wordt een mooie combinatie van grote en kleine zalen, exporuimtes, vergaderzalen en zelfs horecazaken, allen toegankelijk via een slinger van groene, open ruimte.

TIMING

De timing hieronder is een schatting:

- **8 september 2025:** start sloopwerken CCM
- **voorjaar 2026:** start bouwwerken CCM
- **midden 2026:** masterplan klaar
- **midden 2027:** einde werken CCM en start werken Minderbroederskerk

De planning erna werken we nog uit. We proberen alles klaar te hebben tegen eind 2030.

HINDER

Bij een verbouwing, hoort ook wat hinder. Daar kunnen we niet om heen. We proberen dit met de aannemer zoveel mogelijk te beperken. Omwegen duiden we ter plaatse goed aan. Op mechelen.be/cultuurhart-werf vind je steeds een overzicht.

